

Komentarz do I kierunku realizacji polityki oświatowej państwa
w roku szkolnym 2025/2026:

Kształtowanie myślenia analitycznego poprzez interdyscyplinarne podejście do nauczania przedmiotów przyrodniczych i ścisłych oraz poprzez rozwijanie umiejętności matematycznych w kształceniu ogólnym

W obliczu wyzwań XXI wieku szkoła nie może się ograniczać do przekazywania wiedzy encyklopedycznej. Coraz większe znaczenie zyskuje rozwijanie kompetencji analitycznych – umiejętności myślenia krytycznego, logicznego wnioskowania, rozwiązywania problemów i świadomego podejmowania decyzji. Myślenie analityczne nie jest domeną jednego przedmiotu; w sposób najbardziej efektywny rozwija się ono wtedy, gdy nauczanie opiera się na współdziałaniu różnych dziedzin wiedzy.

Synergia nauk przyrodniczych, ścisłych i matematyki sprzyja budowaniu spójnego obrazu świata, w którym uczniowie mogą dostrzegać związki między zjawiskami i lepiej rozumieć otaczającą ich rzeczywistość. Nauki przyrodnicze dostarczają kontekstu i obserwacji, matematyka – narzędzi do ich opisu, a przedmioty ścisłe – metodologii badawczej. Taka integracja sprzyja głębokiemu uczeniu się oraz rozwijaniu kompetencji potrzebnych w przyszłości.

Kształtowanie myślenia analitycznego wymaga jednak odpowiednich metod pracy. Kluczowe są tutaj: praca na problemach otwartych, formułowanie hipotez, prowadzenie dyskusji uczniowskich, stosowanie modeli i reprezentacji, a także refleksja nad procesem myślenia. Ważna jest również **zmiana roli nauczyciela** – z osoby przekazującej wiedzę na osobę wspierającą proces odkrywania i rozumienia.

W kontekście kształtowania myślenia analitycznego uczniów **kluczowe znaczenie ma przygotowanie nauczycieli do pracy w sposób interdyscyplinarny i problemowy**. Rozwijanie takich kompetencji, jak logiczne wnioskowanie, analiza danych czy modelowanie zjawisk, nie następuje automatycznie – wymaga świadomie zaplanowanego procesu dydaktycznego. Dlatego niezwykle istotne jest wspieranie nauczycieli w projektowaniu i prowadzeniu lekcji, które integrują treści z różnych dziedzin wiedzy oraz promują aktywność poznawczą uczniów.

Doskonalenie nauczycieli poprzez różnorodne formy – warsztaty, sieci współpracy, konsultacje i wspólne tworzenie materiałów dydaktycznych – nie tylko wzmacnia ich warsztat, ale także buduje środowisko profesjonalnego uczenia się, w którym nauczyciele stają się twórcami zmiany edukacyjnej. To właśnie oni, odpowiednio przygotowani, mogą skutecznie wspierać rozwój myślenia analitycznego w klasach, łącząc matematykę z naukami przyrodniczymi i ścisłymi w spójny, angażujący uczniów sposób.

Rozwijanie myślenia analitycznego uczniów można skutecznie wspierać poprzez interdyscyplinarne podejście do nauczania przedmiotów ścisłych i przyrodniczych, w którym

matematyka odgrywa rolę spajającą i interpretującą zjawiska. Kluczowe jest tworzenie sytuacji edukacyjnych sprzyjających analizie, refleksji i rozwiązywaniu problemów. Proponowane formy doskonalenia – takie jak warsztaty, konsultacje, webinary czy sieci współpracy – mogą wspierać nauczycieli w planowaniu i wdrażaniu takich działań w praktyce szkolnej.

Proponowana oferta form doskonalenia:

1. Warsztaty metodyczne

- Myśląca klasa na lekcjach matematyki. Sieć współpracy i samokształcenia
- Klub Młodego Odkrywcy. Sieć współpracy i samokształcenia
- Na finiszu. Sieć współpracy i samokształcenia nauczycieli matematyki szkół podstawowych
- Technologia bezprzewodowa na zajęciach laboratoryjnych
- „Plebiscyt doświadczeń”. Sieć współpracy i samokształcenia nauczycieli wychowania przedszkolnego
- Eksperymenty w przedszkolu – mała fizyka, chemia, biologia
- Cwane rachunki – nauka matematyki przez zabawę w edukacji wczesnoszkolnej

2. Konsultacje indywidualne lub grupowe

- Analiza potrzeb edukacyjnych w kontekście rozwijania myślenia analitycznego
- Wspólne planowanie cykli lekcji interdyscyplinarnych
- Myślenie analityczne w dydaktyce przedmiotów ścisłych – jak je wspierać?
- Interdyscyplinarność w praktyce szkolnej – scenariusze i przykłady projektów
- Matematyka jako język nauk przyrodniczych – praktyczne pomysły na integrację treści
- Od zadania do problemu – jak tworzyć sytuacje dydaktyczne sprzyjające analizie i refleksji
- Strategie wspierania uczniowskiego rozumowania w klasie: pytania, dyskusje, wizualizacje

3. Konferencja

- Matematyczny świat dziecka

4. Webinary tematyczne:

- Teoretyczne podstawy myślenia analitycznego i konstruktywizmu.
- Przykłady rozwiązań stosowanych w edukacji międzynarodowej.

Komentarz opracowały:

Anna Bazyluk

nauczycielka konsultantka ds. nauczania matematyki

Beata Standio

nauczycielka konsultantka ds. edukacji wczesnoszkolnej

Renata Wiśniewska

nauczycielka konsultantka ds. wychowania przedszkolnego